

Bilag 5.

Kommentar.

Politikernes og lægernes abortansvar.

Af Halfdan Lefévre.

cesante ratione leges cessat et ipsa lex.

Kun 3 år efter at folketinget i 1970 vedtog den nugældende svangerskabslov, har justitsminister K. Axel Nielsen fremsat et lovforslag, der, om det vedtages, vil sikre danske kvinder ret til fri abort.

Dette burde ikke undre nogen, mindst af alt dem, som i mødrehjælpens samråd og på vore gynækologiske og kirurgiske afdelinger i de sidste par år har oplevet, hvor urimelig den nugældende lov virker i praksis.

Svangerskabsloven af 1970 blev jo, som så mange andre love, der gives i et folkestyret land, et kompromis mellem forskellige opfattelser. Medens sådanne kompromiser imidlertid i reglen er præget af, at de politiske partier efter mere eller mindre heftig debat finder frem til et forlig, som alle eller et flertal af dem kan enes om, blev denne lov vedtaget af et tværpolitisk flertal, der ønskede en yderligere liberalisering af svangerskabsloven af 1956.

Det blev med andre ord en debat præget af moralske, etiske og religiøse synspunkter. Forenklet kan man sige, at man endnu en gang diskuterede, om fostret skal stå under lovens beskyttelse, eller om kvinden selv skal have lov til at afgøre, om hun vil være mor eller ej.

Resultatet af debatten blev den mærkværdige lov: svangerskabsloven af 1970, som, hvor utroligt det end lyder, stiller nogle fostre under lovens beskyttelse, medens andre fostre er aldeles retsløse og kan fjernes frit uden ansøgning.

Loven bryder tillige med et ældgammelt uordisk og dansk retsprincip om, at alle skal

være lige for loven, idet den giver en stor gruppe kvinder en frihed til at råde over deres egen skæbne, som den nægter alle andre kvinder.

Svangerskabskommissionen, som nedsattes i 1967 og har ansvaret for lovens udformning, skriver i sine sammenfattende bemærkninger: „Udvalgets flertal kan ikke anbefale indførelse af fri abort på nuværende tidspunkt. For så vidt angår kvinder over 38 år eller kvinder, der har født 4 børn, som alle bor hjemme og alle er under 18 år, finder man imidlertid, at en række af de hensyn, der taler imod fri abort, i mindre grad gør sig gældende. Da kvinder i disse grupper ydermere under den gældende lovgivning får tilladelse til svangerskabsafbrydelse i godt 90 pct. af de tilfælde, hvor de søger herom, mener flertallet, at betænkelighederne ved at gøre indgrebet bør vige for de betydelige fordele, ikke mindst af praktisk administrativ art, der ville kunne opnås herved.“

I en mindretalsindstilling kritiserer Henrik Hoffmeyer med rette denne ejendommelige motivering for, som han siger, at give visse grupper kvinder „automatisk adgang til legal abort“, og han spørger, hvordan man mener at kunne tilsidesætte en væsentlig del af de etiske, helbredsmæssige og psykologiske argumenter imod helt fri adgang for afgrænsede gruppers vedkommende.

I øvrigt påpeger Hoffmeyer, at det ikke blot er for de 38-årige og for kvinder med 4 børn, at indstillingsprocenten er så høj — også kvinder på 35 år og kvinder med 3 børn